

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. po rozpatrzeniu wniosku A. W. z dnia 25 października 2021 roku odmówił mu ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku ponieważ okres od dnia 2 września 1976 roku do dnia 30 sierpnia 1977 roku z tytułu zatrudnienia w (...) w B. nie został wystarczająco udokumentowany. ZUS wskazał, że w celu zaliczenia wskazanego okresu należy przedłożyć zaświadczenie o ilości przepracowanych dni.

Wobec powyższego brak jest podstaw do ponownego przeliczenia kapitału początkowego.

(decyzja – k. 85 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł A. W.. Odwołujący wskazał, że posiada dokument potwierdzający przyjęcie go do pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w dniu 2 września 1976 roku oraz informację o otrzymywanym wynagrodzeniu z dnia 19 marca 1977 roku. Ponadto z odwołania wynika, iż wpisy w jego dowodzie osobistym oraz zeznania dwóch świadków również potwierdzają fakt jego pracy w (...) B..

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie wskazano, że organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy skarżącego okresu jego zatrudnienia w (...) w B. ponieważ w aktach brak jest informacji o ilości przepracowanych dni w poszczególnych latach, a ponadto z ustaleń ZUS wynika, że wnioskodawca był członkiem spółdzielni. Co więcej wnioskowany okres nie został udokumentowany w sposób określony przepisami § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412).

(odpowiedź na odwołanie – k. 8-9)

Na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku wnioskodawca poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 11 października 2022 roku e-protokół (...):51:19-00:51:32 – płyta CD – k. 36)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

A. W. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 10 czerwca 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) ustalił kapitał początkowy A. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1983 r. do 31.12.1992 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 231,92%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2831,49 zł ZUS ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 231,92% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS (231,92% x 1 220,89 zł = 2831,49 zł).

Przyjęto łącznie 16 lat, 8 miesięcy, 23 dni, tj. 200 miesięcy okresów składkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 57,69%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 163 567,58 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

1. od 16.06.1980 r. do 22.10.1980 r.; od 07.10.1982 r. do 31.12.1982 r. – okresu pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej ponieważ brak jest informacji o ilości przepracowanych dni.

(decyzja – k. 45-46 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1983 – 465 301,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 267,88%;

- za rok 1984 – 488 511,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 241,77%;

- za rok 1985 – 553 115,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 230,41%;

- za rok 1986 – 651 132,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 225,20%;

- za rok 1987 – 839 111,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 239,60%;

- za rok 1988 – 1 553 119,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 243,79%;

- za rok 1989 – 5 910 103,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 238,21%;

- za rok 1990 – 29 671 110,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 12 355 644,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 240,14%;

- za rok 1991 – 47 480 101,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 21 240 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 223,54%;

- za rok 1992 – 59 410 102,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 35 220 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 168,68%.

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 231,92 %.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego- k. 47 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 8 sierpnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887) ponownie ustalił wartość kapitału początkowego A. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2831,49 zł. Przyjęto łącznie 17 lat, 8 miesięcy, 23 dni, tj. 212 miesięcy okresów składkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 59,36%. Do ustalenia współczynnika przyjęto: wiek ubezpieczonego w dniu 31.12.1998 r. – po zaokrągleniu do pełnych lat wynoszący 41 lat; łączny staż ubezpieczeniowy po zaokrągleniu w górę do pełnych lat wynoszący 18 lat. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 172 282,88 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

1. od 16.06.1980 r. do 22.10.1980 r.; od 07.10.1982 r. do 31.12.1982 r. – okresu pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej ponieważ brak jest informacji o ilości przepracowanych dni;
2. od 14.12.1981 r. do 15.12.1981 r. – gdyż w tych okresach ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

(decyzja – k. 67-68 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 10 listopada 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 85 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawca został przyjęty do pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w dniu 2 września 1976 roku na stanowisko pracownika warsztatu mechanicznego – na zasadach domownika członka spółdzielni z wynagrodzeniem 10 zł/ godz. plus premia do 20 % wynagrodzenia podstawowego.

Z dniem 1 marca 1977 roku wnioskodawcy przyznano wynagrodzenie w wysokości 0,125 dniówki obrachunkowej za 1 godz. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

(kserokopia – dowód osobisty – k. 74 załączonych do sprawy akt organu rentowego, angaże – k. 77-78)

Wnioskodawca pracował w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) do dnia 30 sierpnia 1977 roku.

(kserokopia – dowód osobisty – k. 74 załączonych do sprawy akt organu rentowego ; zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):49:24 – 00:21:19 w związku z e-protokół (...):05:01-00:11:58 – płyta CD – k. 36)

Wnioskodawca pracował na warsztacie po 8 godzin dziennie.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):49:24 – 00:21:19 w związku z e-protokół (...):05:01-00:11:58 – płyta CD – k. 36, zeznania świadka W. S. (1) na rozprawie w dniu 11 października 2022

roku e-protokół (...):24:16 – 00:29:10 – płyta CD – k. 36, zeznania świadka F. W. na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):40:55 – 00:46:01 – płyta CD – k. 36)

Wnioskodawca pracował od poniedziałku do piątku, również sporadycznie w soboty.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):49:24 – 00:21:19 w związku z e-protokół (...):05:01-00:11:58 – płyta CD – k. 36)

W. był członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):49:24 – 00:21:19 w związku z e-protokół (...):05:01-00:11:58 – płyta CD – k. 36, zeznania świadka W. S. (1) na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):29:10 – 00:33:28 – płyta CD – k. 36)

Skarżący pracował przy sprzęcie rolniczym, naprawiał maszyny rolnicze – siewniki, kombajny, brony, pługi. Warsztat od przetwórci oddzielony był płotem.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):49:24 – 00:21:19 w związku z e-protokół (...):05:01-00:16:29 – płyta CD – k. 36, świadka W. S. (1) na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):20:03 – 00:24:16 – płyta CD – k. 36, zeznania świadka F. W. na rozprawie w dniu 11 października 2022 roku e-protokół (...):33:28 – 00:40:55 – płyta CD – k. 36)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS oraz na podstawie zeznań wnioskodawcy i świadków. Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy i świadków W. S. (1) i F. W. bowiem były one logiczne, spójne i wzajemnie ze sobą korespondowały i nie zostały skutecznie podważone przez organ rentowy.

Świadkowie jednoznacznie potwierdzili okres zatrudnienia wnioskodawcy, co wynika również w pełni z zapisów w jego dowodzie osobistym. Aczkolwiek nie byli oni w stanie potwierdzić codziennej pracy wnioskodawcy po 8 godzin, to wskazywali na to, że widywali go w różnych porach dnia jak pracuje w warsztacie, a niejednokrotnie wspólnie opuszczali zakład po zakończeniu pracy. Nadto jak wskazał świadek W. S. pracownicy w warsztacie zawsze pracowali po 8 godzin, chyba że była awaria wtedy dłużej. W kontekście zeznań odwołującego się, który od samego początku i konsekwentnie wskazywał, że jego praca była wykonywana po 8 godzin dziennie i tylko sporadycznie w soboty, pozwala to na ustalenie, że skarżący wypracowywał normy wymagane przepisami prawa.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U.2022.0.504), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1, 2 i 3 ww. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art. 6,

2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 punkt 5,

3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust. 3 art. 174 ww. ustawy, ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 roku.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r. (art. 174 ust. 7). Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Współczynnik ten oblicza się według ustalonego w ustawie wzoru (art. 174 ust. 8). Wzór ten przewiduje uwzględnienie m.in. wieku ubezpieczonego oraz osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. stażu ubezpieczeniowego, który oznacza udowodniony okres składkowy i nieskładkowy.

Zgodnie z art. 174 ust. 9a ustawy emerytalno-rentowej, staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Art. 15 ust. 1 w/w ustawy stanowi natomiast, że podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Możliwość wzruszenia decyzji rentowych polega przede wszystkim na niwelowaniu tzw. wad materialnoprawnych, czyli uchybień organu rentowego w zakresie rozstrzygnięcia o faktach warunkujących nabycie prawa do emerytur i rent albo zaniedbań samych ubezpieczonych wywołanych nieporadnością w dokumentowaniu prawa do świadczeń lub niedostateczną znajomością warunków, od których spełnienia zależy przyznanie uprawnień ubezpieczeniowych.

Stosownie do treści art. 6 pkt 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresami składkowymi są okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w (...) Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku (...) oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu;

Stosownie zaś do treści art. 4 dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1976 r. , Nr 10 , poz.54) w obowiązującym w spornym czasie przy ustalaniu okresu pracy w spółdzielni wymaganego do uzyskania świadczeń:

1) za dzień pracy uważa się 8 godzin pracy, a przed dniem 1 lipca 1962 r. dzień, który stanowił podstawę do obliczenia dniówki obrachunkowej; do dni pracy zalicza się również dni urlopu wypoczynkowego oraz dni pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego,

2) za miesiąc pracy uważa się 20 dni pracy dla mężczyzny oraz 13 dni pracy dla kobiety, a jeżeli ubezpieczony użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - 18 dni pracy dla mężczyzny oraz 11 dni pracy dla kobiety,

3) za rok pracy uważa się rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni pracy, kobieta 150 dni pracy, a jeżeli użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - to co najmniej: mężczyzna 220 dni pracy, a kobieta 130 dni pracy.

Podkreślić w tym miejscu należy, że tutejszy Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 1 września 2010 r., sygn. II UK 80/10 (LEX nr 661515), zgodnie z którym kwalifikacji okresów składkowych według zasad określonych art. 6 ustawy emerytalnej, przebytych przed 1 stycznia 1999 r. należy dokonać na podstawie przepisów obowiązujących w okresie zatrudnienia osoby ubiegającej się o przyznanie prawa do określonego świadczenia. Powyższe wynika ze specyficznego charakteru pracy w spółdzielniach rolniczych oraz faktu, iż kwestie te nie są szczegółowo uregulowane przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Mając na uwadze, że w poszczególnych okresach roku kalendarzowego obciążenie spółdzielców i ich domowników pracą układało się bardzo różnorodnie, na gruncie prawa do świadczeń dla członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych stosowano fikcję prawną, gdzie za 1 dzień pracy przyjmowało się dniówkę obrachunkową. (...) ten stosowany był zresztą tylko do okresów pracy w spółdzielni przypadających po dniu 1 lipca 1962 r., kiedy wprowadzono nową ewidencję, odpowiadającą potrzebom emerytalnym. Wyznacznikiem pracy w spółdzielni nie był przeto dzień pracy, ale szczególnie miernik nakładu pracy, którym była dniówka obrachunkowa (dniówka inwentarzowa, także złoty obrachunkowy), a czasem stawki wynagrodzenia za poszczególne roboty. Za aktualny także uznaje się pogląd Sądu Najwyższego, że w stosunku do członków rolniczej spółdzielni produkcyjnej istotne dla zaliczenia roku pracy do okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania renty inwalidzkiej lub emerytury -a także w drodze analogii w odniesieniu do kwalifikacji okresu zatrudnienia w rolniczej spółdzielni produkcyjnej jako okresu składkowego przy ustaleniu kapitału początkowego - jest przepracowanie w tym roku wymaganej liczby dniówek obrachunkowych, a nie faktyczny okres

pozostawania w ubezpieczeniu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r. sygn. II UK 255/11, LEX nr 1227191).

Za wystarczające jednak do wyliczenia okresu pracy w spółdzielni, wymaganego do uzyskania świadczeń w myśl art. 4 dekretu, należy uznać ustalenie, iż dany spółdzielca świadczył osobiście pracę na rzecz spółdzielni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, po 8 godzin dziennie w kontrolowanym okresie, bowiem tak wyraźnie stanowi przepis dekretu mówiący o tym, co uważa się za dzień, miesiąc i rok pracy. Pamiętać dalej trzeba, że w toku postępowania sądowego dowodem na wykazanie okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, mogą być nie tylko dokumenty, ale także zeznania świadków. Zeznania te mogą zastąpić dowód w postaci wykazu dniówek obrachunkowych. (podobnie Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 r. sygn. III AUa 1756/12, LEX nr 1363265).

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca domagał się ponownego ustalenia wysokości przysługującego mu kapitału początkowego i zaliczenie mu pracy w Rolniczej Spółdzielni (...) w B. w okresie od dnia 2 września 1976 roku do dnia 30 sierpnia 1977 roku.

W ocenie Sądu przedstawione dowody pozwoliły ponad wszelką wątpliwość ustalić, że w w/w okresie wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu w Rolniczej Spółdzielni (...) w B.. Osobiście, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez 8 godzin dziennie wykonywał prace na jej rzecz w kontrolowanym okresie, przy czym nie korzystał w tym czasie z żadnych zwolnień lekarskich. Wynika to z korespondujących ze sobą i wzajemnie się uzupełniających wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadków. Istotnie brak jest informacji dotyczących stricte obowiązujących wnioskodawcę dniówek obrachunkowych w poszczególnych okresach. Niemniej jednak Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdziło, iż pracując stale w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca bezsprzecznie musiał przepracować wymaganą liczbę dniówek obrachunkowych w poszczególnych latach. Z tych też względów okres pracy w spółdzielni, zgodnie z żądaniem odwołania winien zostać wliczony do okresu pracy, wymaganego do uzyskania świadczeń w myśl art. 4 dekretu jako okres składkowy i uwzględniony przy wyliczeniu kapitału początkowego.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi oraz pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje mu prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

A.B